

Vedlegg 1.

Sammenfatning av høringsuttalelser og sammenfatning av protokoll fra konsultasjon

Sammenfatning av høringsuttalelser

Fylkesmannen i Trøndelag (25.1.2019) kommenterer innenfor temaene landbruk, reindrift, klima og miljø og helse og omsorg.

Når det gjelder landbruk mener Fylkesmannen at det i det videre arbeidet velges løsninger som reduserer negative virkninger for landbruksinteressene, herunder at man finner atkomstløsninger i forståelse med Moslet Kulset beitelag, at kulturmiljøinteresser ivaretas og at man planlegger arbeidet i samråd med skogbrukets interesser.

Fylkesmannen mener at virkningene for reindriften i driftsfasen vil være større enn det konsekvensutredningen har konkludert med. Fylkesmannen viser til innspill fra Gåebrijen sijte. I anleggsperioden viser Fylkesmannen til at puggingstida april-juni er sårbar. Videre er man i perioden juli-november bekymret for at anleggsarbeid skal drive reinflokken utenfor reinbeiteområdet, noe som igjen gir økte konflikter og merarbeid. For driftsperioden mener Fylkesmannen at tiltakshaver i samarbeid med reindriften bør lage en plan slik at aktiviteter ikke kommer i konflikt med reindriften interesser, særlig i perioden 1. april – 1. juni. Fylkesmannen mener at de tre turbinene lengst øst i konsesjonsområdet bør flyttes. Fylkesmannen mener også at tiltakshaver bør imøteset reinbeitedistriktets krav om å koble seg på eksisterende 420 kV kraftledning for å unngå en parallell ledning som øker barriereeffekten. Videre ønsker man at veien stenges med bom og at man unngår brøyting vinterstid.

Fylkesmannen viser til at utbyggingsarealet og antall turbiner er vesentlig redusert i forhold til det som var skissert i konsesjonsbehandlingen. Endelig utbyggingsløsning vil likevel berøre kjente arter av stor verdi. Av hensyn til miljøinteresser rundt Rånå naturreservat, mener Fylkesmannen at de tre østligste turbinene bør flyttes.

Det påpekes at drivstoff, smøreoljer og kjemikalier som oppbevares i området, kan medføre forurensning eller avrenning til nærliggende vassdrag. Fylkesmannen ber derfor om at rigg og deponiområder i hovedsak bør legges bort fra vassdrag og at det etableres sedimentasjonsbasseng ved deponi. Det vises til at MTA er mangelfull når det kommer til å beskrive behov for og konsekvenser av massetak/deponi. Deponiområder bør ha egen behandling gjennom plan- og bygningsloven. Man ønsker også overvåking av bunndyrsamfunn.

TrønderEnergis kommentar:

Når det gjelder hensyn til landbruksinteresser, så er det beskrevet i MTA-planen. Det er opprettet kontakt med kommunene og inngått avtaler med grunneierne med hensyn på skogsdrift.

Fylkesmannens kommentarer til reindrift blir kommentert senere under våre samlede kommentarer vedrørende avbøtende tiltak for reindrift.

Når det gjelder ønske om flytting av de tre østligste turbinene av hensyn til miljøverdier, herunder nærhet til Rånå naturreservat, så legger vi til grunn at det er gitt konsesjon uten vilkår om spesielle hensyn knyttet til naturmiljø for dette området. De tre omtalte turbinene er plassert innenfor det konsesjonsgitte området. Det er etter vårt syn derfor ikke aktuelt å flytte de tre nevnte turbinene av

hensyn til de miljøverdier som Fylkesmannen fremhever. Vi viser for øvrig til vår kommentar nedenfor knyttet til ønske om flytting av de tre turbinene av hensyn til reindrift.

Når det gjelder avfall, forurensing, internveier og massetak/deponi, så viser vi til omtale av dette i MTA-plan. Anlegget planlegges med massebalanse og svært lite/ingen behov for deponi i planområdet. Vi viser til kapittel 5.5 i MTA-planen. Vi mener at foreslåtte tiltak knyttet til dette (MTA-plan kap. 5.9 og 12.4) ivaretar disse forholdene på en god måte.

Vannområdekoordinator i Nea-Nidelva og Gaulavassdraget (28.01.2019) opptatt av utbyggingen ikke stenger fiskens frie gang i berørte vassdrag, spesielt Kalvåa. Viktigheten av at stikkrenner og kulverter utformes slik at de ikke skaper vandringshinder. Det ønskes også at det presiseres i kontrollplan at hensyn ved kryssing av vannstrenger skal ivaretas, herunder vannkvaliteten.

TrønderEnergis kommentar:

Vi mener at dette er ivare tatt gjennom MTA, blant annet kapittel 5.7 om bygging av vei og grøfter og kapittel 12 om avfall og forurensing. Stikkrenner, grøfter og forhold knyttet til naturlig vannføring i berørte vannstrenger er et tema i miljøoppfølgingen i anleggsfasen.

Tydal kommune (24.04.2019) uttaler seg til 132 kV Stokkfjellet – Nea. Kommunen påpeker at MTA beskriver en utvidet rettighetsbelte for kraftledningen og jordkabelen, enn det som ble konsesjonssøkt i 2013. Kommunen er ikke kjent med at det er fattet et nytt konsesjonsvedtak som tar høyde for utvidet rettighetsbelte. Det vises også til at konseskvensutredningen ikke har tatt høyde for denne økningen.

Kommunen viser til at MTA-planen beskriver hvordan anlegget skal bygges. Men viser til at den ikke inneholder noe informasjon om hvordan anlegget skal nedlegges, og hvilke krav som stilles i den forbindelse. Det står heller ikke stort om driftsfasen.

Oppsummering fra konsultasjon med reindrifta

Konsultasjonsprotokoll 11.02.2019

I protokoll fra konsultasjonen mellom Gåbrijen Sijte, Sametinget og NVE er det listet opp en rekke avbøtende tiltak som har vært diskutert:

- varsling ved spesielt støyende anleggsarbeid
- tilskudd til midlertidige sperregjerder
- ytterligere reduksjon av turbiner sør og øst i planområdet
- vilkår om fjerning av hogstavfall/vegetasjon dersom nettlinja etableres
- vilkår om at linja bygges fra januar til første del av mars
- tilskudd til gjeting (helikopter) for å samle rein
- krav om flyhøyde for helikopter når kraftlinja bygges
- perioder med anleggsstans
- forbud mot vinterbrøyting av adkomstveien i driftsfasen

Gåbrijen Sijte mener at varsling ikke vil være effektivt siden reinen enten er i området eller ikke. De mener at det mest effektive er perioder med total anleggsstans. De mener at byggeaktivitet og planlagt vedlikehold i vindkraftverket ikke må foregå i perioden fra slutten av mars og ut juni. Det kan i perioder også være aktuelt med bistand til helikopter for å få utført nødvendige arbeidsoperasjoner.

For driftsfasen er det særlig viktig å unngå vinterbrøyting av adkomstveien fra Åsvollen og inn i vindkraftverket. Likeledes vil det å flytte turbiner spesielt øst i planområdet (WTG 21, 20 og 19) kunne redusere noen av de negative effektene av vindkraftverket. Gåebrijen begrunner dette med at Råndalsmyrin er et spesielt viktig område for kalvende rein. I driftsfasen vil det være behov for tilskudd til innleie av folk til ekstra gjeting og konfliktforebyggende tiltak. Flytting av adkomstveg slik at denne kommer inn i vindkraftverket lenger nord vil ha noe positiv effekt.

For bygging av kraftlinja mener Gåebrijen at det må være anleggsstans fra reinen ankommer fra vinterbeite sørfra tidlig i april og frem til 25. juli siden reinen oppholder seg i området helt til dette tidspunktet. Gåebrijen mener denne restriksjonen må gjelde for området fra Gressli (mastepunkt 80) og vestover til Stokkjellet). Det bør også være tilsvarende restriksjoner for bruk av helikopter i dette området i driftsfasen. Planlagt vedlikehold på kraftlinja må planlegges slik at det gjennomføres utenom den angitte tiden over.

TrønderEnergis Vind kommentarer:

Foreslåtte tidsbegrensinger på aktivitet i anleggs- og driftsfase for vindkraftverk og kraftlinje

I MTA-planen har vi foreslått for driftsfasen at ferdsel i perioden 25.04-15.06 skal begrenses til nødvendig drift og vedlikehold, og at planlagt vedlikehold fortrinnsvis skal skje utenfor denne perioden. Gåebrijen Sijte foreslår at denne perioden begynner i mars og strekkes til slutten av juni, både for anleggsvirksomhet og i driftsperioden. Det foreslås også at avgrensingen for restriksjoner på bygging av kraftledning strekkes helt til mast 80 (i MTA er det foreslått mast 75).

Total stans av anleggsarbeidene i vindparken med tilhørende adkomstvei i tre måneder er utfordrende med hensyn til å nå planlagte milepæler for å være klar for vindturbinmontasje vår/sommer 2021. I høyfjellet vil det kunne oppstå perioder med vanskelige arbeidsforhold og det må man ta høyde for i planleggingen. Vi mener det derfor vil være svært vanskelig å ha perioder med restriksjoner i byggeperioden.

Selve montasjen av vindturbinene er en kritisk arbeidsoperasjon med kompliserte løfteoperasjoner. Montasjearbeidene må derfor utføres i sommerhalvåret grunnet mer gunstig vær i disse periodene. En total stans av arbeidene vår/sommer 2021 vil være meget kritisk med hensyn til å nå krav til spenningssetting innen utgangen av 2021. En begrensing ved å utføre arbeid vår/sommer 2021 vil få store konsekvenser mht. kontrakt som er inngått med turbinleverandør. Det må derfor være mulig å ha turbininstallasjon vår/sommer 2021 som beskrevet i MTA.

Det anses også svært uheldig dersom perioden med restriksjoner på anleggsdrift langs kraftlinjetraseen forlenges. Å ha restriksjoner på bygging av kraftledning fra mast 80 til Stokkjellet fra tidlig april til 25. juli er en svært lang periode og anses ikke aktuelt.

Foreslåtte endringer av utforming av anlegget

Adkomstveg kommer inn lenger nord i planområdet

Veitraseen som er fremlagt i MTA- og detaljplan er identisk med den konsesjonsgitte løsningen. Vi har lagt konsesjonsgitt løsning til grunn for detaljprosjektering og inngåtte kontrakter med entreprenørene. Endring av konsesjonen nå vil få store konsekvenser for økonomi og fremdrift, og er ikke noe tiltakshaver vil omsøke.

Flytting av tre turbiner

Når vindturbinene plasseres, tilstrebes det å plassere disse i rekker med minimum fem ganger rotordiameteren mellom rekkene for at det ikke skal oppstå turbulens av slik art at det fører til for store laster på turbinene. Turbiner som står i rekke plasseres normalt med en avstand på 3 ganger

rotordiameteren. Det er sjeldent at vinden kommer på langs av rekkene på Stokkfjellet, derfor er minste avstand redusert til 2 rotordiameter. I tillegg må lokal topografi vurderes.

Hvis turbin 19, 20 og 21 skal plasseres mellom øvrige turbiner og ikke sør for turbin nr 15 er det ikke mulig å overholde ovenstående betingelser med hensyn til innbyrdes avstander for samtlige turbiner. Det er likevel utført en vurdering av å plassere turbin 19, 20 og 21 blant de andre turbinene og foretatt en ny beregning av estimert produksjon. Kjeller Vindteknikk AS har gjort beregninger for to forskjellige alternativer - Reindeer1 og Reindeer2. Se vedlagte kart lenger ned i dokumentet.

- Reindeer1 gir et beregnet produksjonstap på 0,9% noe som gir en tapt nåverdi på ca 26 millioner kroner.
- Reindeer2 gir et beregnet produksjonstap på 1,7% noe som gir en tapt nåverdi på ca 50 millioner kroner.

Det er usikkert om de to alternativene er gjennomførbare, da den korte avstanden mellom turbinene vil gi uheldig turbulens. Alternativene vil ikke være i henhold til avstandskrav fra Vestas. Når turbiner står for tett vil turbulens fra naboturbiner bidra til større slitasje på turbinene. Kostnaden ved dette gjennom parkens levetid som oppdimensjonering av fundamenter samt økte vedlikeholdskostnader relatert til utmatting antas å være høye, men vanskelig å tallfeste. I tillegg vil de to utredede alternative layoutene føre til mere støy grunnet økt turbulens.

Vi viser for øvrig til at turbinene lengst sør i det konsesjonsgitte området allerede er tatt bort av hensyn til blant annet reindrift. Dette fremgår av MTA- og detaljplanen.

Analyse av visuelle virkninger for reindrift av endringer i turbinutlegg fra KU til detaljplan

Vi viser til vedlagte rapport fra NaturRestaurering, samt tidligere innsendte synlighetskart. Når det gjelder totalvurdering av endret turbinutlegg fra konsesjon til detaljplan konkluderer NaturRestaurering med følgende:

«Selv om den enkelte turbin er synlig på lenger avstand ved bruk av større turbiner, kan det derfor se ut som om dette oppveies av at disse er trukket 1,5 km nordover, kombinert med at totalt antall turbiner er redusert. Det er sannsynligvis positivt. Den største fordelene av å flytte turbinene nordover er likevel at veier ikke etableres og at ferdsel og trafikk følgelig blir mindre/ingen i den sørlige delen av planområdet.»

Konsekvenser av vinterstengning av atkomstvegen.

TrønderEnergi ønsker generelt å holde atkomstvegen stengt for allmenn motorisert ferdsel året rundt. Atkomstvegen til vindkraftverket vil bli stengt med bom. Det vil imidlertid anses som svært krevende å håndtere eventuelle beredskapssituasjoner, HMS-hendelser, feilsituasjoner mm uten vinterbrøytet veg. Det må derfor være anledning til å brøyte vegen i driftsfasen. De tre første årene har turbinleverandør kontraktfestet rett på brøytet veg, og det vil gi negative økonomiske konsekvenser ved et kontraktsbrudd.

Tidsbegrensninger på planlagt vedlikehold i vindkraftverk og kraftlinje

TrønderEnergi vil gjøre sitt beste for å planlegge og gjennomføre planlagt vedlikehold på de sørligste turbinene og kraftlinja slik at man unngår perioden 25.04-15.06. De tre første årene må vi ta forbehold om at vi også kommer til en enighet på dette punktet med turbinleverandør. Vi viser for øvrig til MTA-plan for vindkraftverk og kraftledning.

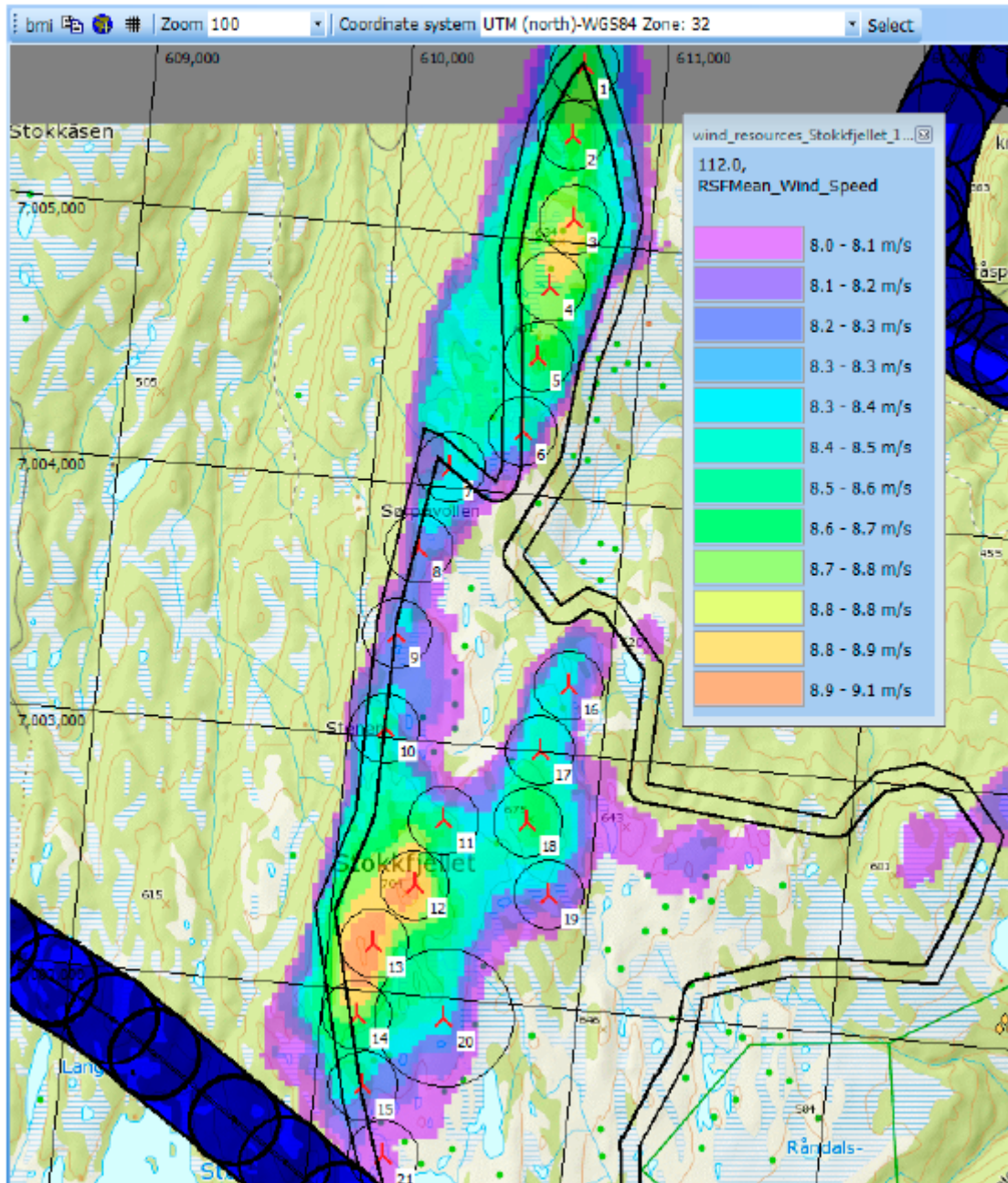
I MTA-planen har vi lagt opp til at ferdsel opp på Stokkfjellet i perioden 25.4-15.6 skal begrenses til nødvendig drift og vedlikehold. Det vil være naturlig å ha en dialog med reindriftnæringen ift aktivitet i denne perioden.

Når det gjelder helikopterbruk i driftsfase, så vil det unntaksvis benyttes. Vi vil da søke å unngå perioder som er viktige for reindriftnæringen.

Tilskudd/bistand til bruk av helikopter i anleggsfase for å avhjelpe nødvendige arbeidsoperasjoner

TrønderEnergi er positive til å vurdere dette basert på avtale og konkrete vurderinger av behov.

Reindeer 1

Reindeer 2

